

НАРЕДБА № 1 от 13.02.2007 г. за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация

Издадена от председателя на Надзорния съвет на Националния осигурителен институт, обн., ДВ, бр. 17 от 23.02.2007 г., в сила от 23.02.2007 г., изм., бр. 6 от 23.01.2009 г., в сила от 1.01.2009 г., бр. 2 от 8.01.2010 г., в сила от 1.01.2010 г., изм. и доп., бр. 14 от 17.02.2012 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се регламентират:

1. условията за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация от средствата на:

- а) фонд "Общо заболяване и майчинство";
- б) фонд "Пенсии";
- в) фонд "Трудова злополука и професионална болест";
- г) фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност";

2. редът за провеждане на процедура за избор на юридически лица - изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г.) Право на парични помощи за профилактика и рехабилитация имат лицата, осигурени за общо заболяване, майчинство и/или за трудова злополука и професионална болест.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г.) Лицата по ал. 1 придобиват право на парични помощи за профилактика и рехабилитация, ако за тях са били внесени или дължими осигурителни вноски за период от шест последователни календарни месеца, предхождащи месеца, през който се провежда профилактиката и рехабилитацията. В периода от шест календарни месеца се включва времето:

- 1. на платените и неплатените отпуски за отглеждане на дете;
- 2. на платените и неплатените отпуски за временна неработоспособност и за отпуск за бременност и раждане;
- 3. на неплатения отпуск до 30 работни дни през една календарна година;

4. през което самоосигуряващите се лица, които се осигуряват за общо заболяване и майчинство, са получавали парични обезщетения за временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на дете и периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане и за отглеждане на дете, през които не са имали право на обезщетение.

(3) Изискването за внесени или дължими осигурителни вноски за период от шест последователни календарни месеца по ал. 2 не се отнася за лица с увреждания, резултат от претърпяна трудова злополука или професионална болест.

(4) Право на парични помощи за профилактика и рехабилитация имат и лицата, получаващи лична пенсия за инвалидност, ако не са навършили възрастта по чл. 68, ал. 1 - 3 от Кодекса за социално осигуряване, не са осигурени и срокът на инвалидността в експертното решение на териториална експертна лекарска комисия, респ. на Националната експертна лекарска комисия, не е изтекъл.

Чл. 3. (1) Паричната помощ за всяко правоимащо лице включва:

1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.) средствата за не повече от 4 основни диагностични и терапевтични процедури дневно;

2. средствата за нощувки;

3. частична парична помощ за хранене.

(2) Паричната помощ за профилактика и рехабилитация се предоставя еднократно в една календарна година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.) Продължителността на профилактиката и рехабилитацията е 10 дни.

Чл. 4. (1) Паричните помощи за профилактика и рехабилитация на лицата по чл. 2, ал. 1 и 4 се ползват чрез изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация, които Националният осигурителен институт избира ежегодно при условията и по реда на тази наредба.

(2) Отношенията между избраните юридически лица - изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация, и Националният осигурителен институт се уреждат с договор.

Глава втора

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПОЛЗВАНЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА ПАРИЧНИТЕ ПОМОЩИ ЗА ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ

Чл. 5. (1) Правото на парични помощи за профилактика и рехабилитация се ползва след преценка на лекуващ лекар за необходимостта от провеждане на профилактика и рехабилитация, която се отразява в медицинско направление (бл. МЗ № 119а'98).

(2) Медицинското направление се издава в два екземпляра и в него се документират заболяването, за което е необходимо провеждане на профилактика и рехабилитация, придружаващите заболявания, ако има такива, медицинските мотиви за рехабилитацията, както и съответните медицински изследвания.

(3) Медицинското направление се издава до 30 календарни дни преди датата на постъпване при съответния изпълнител на дейността по профилактика и рехабилитация.

Чл. 6. Резервации за постъпване при изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация се правят от лицата по чл. 2, ал. 1 и 4 по ред, определен в договорите между Националния осигурителен институт и юридическите лица.

Чл. 7. (1) Лицата по чл. 2, ал. 1 и 4 в срок до 10 работни дни преди датата на постъпване при изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация представят в териториалното поделение на Националния осигурителен институт по постоянен или настоящ адрес следните документи:

1. медицинското направление по чл. 5 ;

2. документ за самоличност;

3. лична амбулаторна карта и/или медицинска документация, удостоверяваща настоящото и миналото здравно състояние на лицето - епикризи, изследвания, снимки, електрокардиограми и други документи, според конкретния случай;

4. документ по образец (приложение № 1), удостоверяващ осигурителните права на лицето.

(2) Лицата с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто представят и експертно решение на териториална експертна лекарска комисия, респ. на Националната експертна лекарска комисия, както и декларация по образец (приложение № 2), че не са осигурени.

(3) Лицата, претърпели трудова злополука, представят и разпореждането за приемане на злополуката за трудова.

(4) Лицата с професионална болест представят и експертното решение за признаване на професионална болест.

Чл. 8. (1) Териториалното поделение на Националния осигурителен институт на основание документите по чл. 7 издава удостоверение по образец (приложение № 3) в два екземпляра.

(2) Удостоверение по ал. 1 не се издава на лица с противопоказания за провеждане на профилактика и рехабилитация.

(3) Териториалното поделение на Националния осигурителен институт съхранява документа по чл. 7, ал. 1, т. 4 и декларацията по чл. 7, ал. 2 .

Чл. 9. (1) Лицата по чл. 2, ал. 1 и 4 постъпват при изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация след представяне на:

1. удостоверението по чл. 8, ал. 1 ;
2. документите по чл. 7, ал. 1, т. 1, 2 и 3 .

(2) Лица с противопоказания не се приемат от съответните изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация.

Чл. 10. (1) Диагностичните и терапевтичните процедури на лицата се назначават от лекар на изпълнителя на дейността по профилактика и рехабилитация.

(2) Диагностичните и терапевтичните процедури по чл. 3, ал. 1, т. 1, назначени за заболяването, посочено в медицинското направление, за което е необходимо провеждане на рехабилитация, се отчитат и заплащат по реда, определен в договорите между юридическите лица и Националния осигурителен институт.

(3) Диагностични и терапевтични процедури, извън тези по ал. 2, се заплащат от лицата.

Чл. 11. (1) При прекратяване на профилактиката и рехабилитацията по собствено желание преди срока, посочен в удостоверението, лицата заплащат за своя сметка направените разходи за диагностични и терапевтични процедури, нощувки и хранене.

(2) Разпоредбата по ал. 1 не се прилага при поява на заболяване, което не може да се лекува при изпълнителя на дейността по профилактика и рехабилитация или при настъпване на други събития с обективен характер, които могат да бъдат удостоверени към момента на напускането.

Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2012 г.) Изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация съхраняват следните документи:

1. медицинските направления по чл. 5;
2. удостоверенията по чл. 8, ал. 1;
3. протоколите по чл. 14;
4. отчетите по чл. 14а;

5. други документи, определени с договорите между Националния осигурителен институт и юридическите лица.

(2) Документите по ал. 1 се съхраняват при изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация в 3-годишен срок от приключването на профилактиката и рехабилитацията, а ако в този период не бъде извършена финансова ревизия от компетентните органи - до извършването на такава.

Чл. 13. При напускане на лицето в медицинското направление по чл. 5 задължително се отразяват резултатите от лечението, заключенията и препоръките на лекарите във връзка с проведената профилактика и рехабилитация.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2012 г.) (1) Изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация издават протокол (приложение № 4) на името на лицето в три екземпляра - по един за съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, за юридическото лице - изпълнител на дейността по профилактика и рехабилитация, и за лицето. В протокола се отразяват датата и часът на постъпване и на напускане, броят на нощувките, броят на хранодните, броят и видът на извършените диагностични и терапевтични процедури и размерът на изразходваните за тях суми.

(2) Към екземплярите на протокола за териториалното поделение на Националния осигурителен институт и за юридическото лице - изпълнител на дейността по профилактика и рехабилитация, се прилагат екземпляри от удостоверението и от медицинското направление.

(3) В случаите по чл. 11, ал. 2 към протокола се прилагат и документите, съдържащи информация за причините, наложили прекратяване на профилактиката и рехабилитацията.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2012 г.) (1) Средствата за направените разходи за диагностични и терапевтични процедури, нощувки и частична парична помощ за хранене за лицата по чл. 2, ал. 1 и 4 се изплащат от териториалното поделение на Националния осигурителен институт, издало удостоверенията, на основание изготвен от юридическото лице - изпълнител на дейността по профилактика и рехабилитация, отчет (приложение № 5).

(2) Отчетът се изготвя в два екземпляра - по един за изпълнителя на дейността и за териториалното поделение на Националния осигурителен институт, издало удостоверенията. В отчета се отразяват данни от протоколите по чл. 14, ал. 1 - имената на лицата, на които са издадени, ЕГН/ЛНЧ, номерата на протоколите и дължимите суми за всеки един от тях за хранене, нощувки и процедури, както и общата им стойност.

(3) Към отчета за териториалното поделение на Националния осигурителен институт и за юридическото лице - изпълнител на дейността по профилактика и рехабилитация, се прилагат документите по чл. 14.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2012 г.) (1) Отчетът и документите по чл. 14, ал. 1, 2 и 3

се предоставят от изпълнителя на дейността по профилактика и рехабилитация на териториалното поделение на Националния осигурителен институт, издало удостоверенията, не по-късно от 7 работни дни след напускане на лицата за възстановяване на изразходваните суми.

(2) Средствата за направените разходи за диагностични и терапевтични процедури, нощувки и частична парична помощ за хранене за лицата по чл. 2, ал. 1 и 4 се изплащат от съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, издало удостоверенията, до 10 работни дни след получаване на документите по ал. 1.

Чл. 16. (1) Националният осигурителен институт създава и поддържа регистър с база данни за лицата, ползвали парични помощи за профилактика и рехабилитация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2012 г.) Директорите на териториалните поделения на Националния осигурителен институт със заповед определят длъжностните лица, които вписват в регистъра данните от удостоверенията, медицинските направления, протоколите и отчетите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2012 г.) Данните от протоколите, отчетите и резултатите от лечението, отразени в медицинските направления, се въвеждат в регистъра непосредствено след извършване на плащането.

Чл. 17. Контролът по ползването и изплащането на паричните помощи за профилактика и рехабилитация се осъществява по реда на инструкция, утвърдена от управителя на Националния осигурителен институт.

Глава трета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛИ НА ДЕЙНОСТТА ПО ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ

Чл. 18. (1) Право на участие в процедурата имат всички юридически лица, които отговарят на следните условия:

1. регистрирани са по предвидения в закона ред и осъществяват дейност по профилактика и рехабилитация, изрично посочена в учредителния акт;

2. притежават собствена или стопанисват въз основа на договори за наем или управление материално-техническа база, в която осъществяват дейност по профилактика и рехабилитация наред с всички съпътстващи услуги, като нощувки, хранене и др.; когато базата се експлоатира въз основа на договори за наем, те следва да са сключени за период най-малко 3 години, от които две години преди годината, в която се провежда процедурата;

3. не са изпаднали в неплатежоспособност и няма открито производство по несъстоятелност или ликвидация;

4. са икономически и финансово стабилни;

5. сключили са договори с медицински и немедицински специалисти за осъществяване на дейността по профилактика и рехабилитация;

6. нямат задължения за трудови възнаграждения за повече от един месец към работниците и служителите;

7. нямат данъчно-осигурителни задължения към момента на подаване на документите за участие в процедурата;

8. не ползват данъчни облекчения или преференции и не са освободени изцяло или частично от заплащане на държавни или местни такси във връзка с осъществяваната дейност по профилактика и рехабилитация по силата на нормативен акт.

(2) Предложенията на участниците в процедурата, отговарящи на условията по ал. 1, се оценяват въз основа на критерии и методика, които ежегодно се утвърждават от надзорния съвет на Националния осигурителен институт.

Чл. 19. (1) До 30 ноември на всяка календарна година управителят на Националния осигурителен институт издава решение за провеждане на процедура за избор на юридически лица - изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация, за следващата календарна година, с което утвърждава и документацията за участие.

(2) Документацията се предоставя на участниците в процедурата срещу заплащане на цена не по-ниска от действителните разходи за изработването ѝ.

Чл. 20. (1) Подготовката на документацията се извършва от комисия, определена със заповед на управителя на Националния осигурителен институт.

(2) В комисията по ал. 1 се включват специалисти с медицинско, икономическо и юридическо образование.

(3) За своята работа комисията изготвя протокол.

Чл. 21. Документацията за участие съдържа:

1. решението на управителя на Националния осигурителен институт за обявяване на процедурата;

2. обявата по чл. 22, ал. 2 ;

3. пълното описание на обекта на процедурата;

4. условията, при които Националният осигурителен институт ще финансира дейността по профилактика и рехабилитация за съответната година;

5. задължителните изисквания към участниците по чл. 18, ал. 1 ;

6. критериите и методиката по чл. 18, ал. 2 за оценка на предложенията;

7. образеца на предложението;

8. проекта на договор.

Чл. 22. (1) Обявата се публикува в един национален ежедневник и в Интернет страницата на Националния осигурителен институт.

(2) В обявата се посочват:

1. обектът на процедурата;

2. наименованието, адресът, телефонът, факсът, електронният адрес за получаване на информация за участие в конкурса и лицето за контакти;

3. мястото, срокът и редът за закупуване на документацията за участие;

4. цената на документацията за участие;

5. крайният срок и мястото за подаване на предложенията;

6. датата и мястото за отваряне на предложенията.

Чл. 23. (1) Участниците представят предложенията си в срока по чл. 22, ал. 2, т. 5 в запечатан непрозрачен плик. Предложението на юридическото лице се представя от лицето, което го представлява, от писмено упълномощен негов представител или по пощата с препоръчано писмо с обратна разписка. Върху плика участниците посочват адрес за кореспонденция, телефон, факс и по възможност електронен адрес.

(2) При приемане на предложението длъжностните лица от Националния осигурителен институт отбелязват върху плика пореден номер, дата и час на получаване. Данните се записват във входящ регистър, за което на приносителя се издава документ.

(3) Предложение, представено след изтичане на крайния срок, не се приема. Не се приема и предложение в плик, незапечатан или с нарушена цялост. Такова предложение незабавно се връща на кандидата и това се отбелязва в регистъра.

Чл. 24. (1) Управителят на Националния осигурителен институт издава заповед за назначаване на комисията за провеждане на процедурата след изтичане на срока за подаване на предложенията.

(2) Комисията се състои от петима членове и двама резервни - специалисти с медицинско, икономическо и юридическо образование, и технически секретар без право на глас.

(3) В състава на комисията могат да бъдат включени и външни експерти, като възнагражденията им са за сметка на Националния осигурителен институт.

(4) Управителят на Националния осигурителен институт със заповедта определя срока за приключване на работата на комисията.

(5) Членовете на комисията подписват декларация, че:

1. не са свързани лица по смисъла на § 1, т. 1 от Търговския закон с участниците в процедурата;

2. са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка с провежданата процедура.

(6) При настъпване на обстоятелствата по ал. 5, т. 1 съответният член от комисията е длъжен да уведоми нейния председател, който определя резервен член за продължаване на процедурата.

(7) Когато по обективни причини член на комисията не може да изпълнява задълженията си и не може да бъде заместен от резервен член, управителят издава заповед за определяне на нов член.

(8) Всички разходи, свързани с дейността на комисията, са за сметка на Националния осигурителен институт.

Чл. 25. Комисията по чл. 24 взема решение с обикновено мнозинство от членовете си.

Чл. 26. (1) Комисията по чл. 24 се събира в деня и на мястото, посочени в обявата за процедурата, и започва работа след получаване на списъка с кандидатите и предоставените предложения.

(2) Участниците в процедурата или техни упълномощени представители могат да присъстват при действията на комисията за проверка на документацията по чл. 18, ал. 1 .

(3) Комисията отваря пликовете по реда на тяхното постъпване и проверява съответствието на предложенията с предварително обявените задължителни изисквания.

(4) Кандидати, които не отговарят на посочените в чл. 18, ал. 1 задължителни условия, не се допускат до оценяване. Предложения на кандидати, които не са пълни или не отговарят на посочените в документацията за участие задължителни изисквания, не се оценяват.

(5) Комисията има право да проверява заявените данни и факти от кандидатите, както и да изисква писмено в определен от нея срок допълнителни доказателства за обстоятелствата, изложени в предложението.

Чл. 27. (1) Комисията по чл. 24 разглежда и оценява предложенията според предварително утвърдената методика.

(2) За своята работа комисията съставя протокол, който съдържа:

1. състава на комисията;
2. резултатите от разглеждането и оценяването на предложенията;
3. класираните юридически лица - изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация.

(3) Протоколът на комисията се подписва от всички членове и се предава на управителя на Националния осигурителен институт заедно с цялата документация по провеждането на процедурата, с което комисията приключва своята работа.

(4) Ако някой от членовете на комисията е против взетото решение, той подписва протокола с особено мнение и писмено излага мотивите си.

Чл. 28. (1) Управителят на Националния осигурителен институт в срок 5 работни дни след приключване работата на комисията обявява с решение избраните юридически лица - изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация, въз основа на протокола на комисията.

(2) Юридическите лица се уведомяват писмено за решението на управителя в срок 3 работни дни от издаването му.

(3) Решението на управителя може да се обжалва пред Административен съд - София-град, в 14-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 2 по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Обжалването не спира изпълнението.

Чл. 29. (1) Управителят на Националния осигурителен институт сключва договори с юридическите лица, определени за изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация, в срок до 20 дни от издаване на решението по чл. 28, ал. 1 .

(2) Договорите се сключват за срок до 31 декември на всяка календарна година.

Чл. 30. Всички предоставени за процедурата документи се съхраняват в архив, съгласно Закона за Държавния архивен фонд.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба "лекуващ лекар" е лекарят, който е поел по съответния ред наблюдението и лечението на болния в амбулаторни, домашни или болнични условия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба отменя Инструкция № 1 от 2002 г. за условията и реда за разходване на средствата от бюджета на държавното обществено осигуряване, определени като парични помощи за профилактика и рехабилитация (обн., ДВ, бр. 13 от 2002 г.; изм., бр. 118 от 2002 г., бр. 71 от 2003 г. - Решение № 8063 от 31 юли 2003 г. на ВАС по адм. дело № 2654 от 2003 г., бр. 4 и бр. 111 от 2004 г., бр. 3 и бр. 60 от 2006 г. - Решение № 7751 от 11 юли 2006 г. на ВАС по адм. дело № 11527 от 2005 г.).

§ 3. В срок до 1 март 2007 г. управителят на Националния осигурителен институт издава решение за провеждане на процедура за избор на юридически лица - изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация за същата година.

§ 4. В двумесечен срок от влизане в сила на наредбата управителят на Националния осигурителен институт утвърждава инструкцията по чл. 17 .

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.) Наредбата се издава на основание чл. 13в, ал. 4 от Кодекса за социално осигуряване.

§ 6. Контролът по изпълнението на наредбата се възлага на Националния осигурителен институт.

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".